

Protokół z posiedzenia Komitetu Sterującego-Monitorującego

Rządowego Programu Rozwoju Organizacji Obywatelskich PROO na lata 2018-2030

w dniu 23.06.2025 r.

W dniu 23 czerwca 2025 r. odbyło się posiedzenie Komitetu Sterującego-Monitorującego PROO (dalej „Komitetu”), w formule zdalnej za pomocą platformy Microsoft Teams.

Celem spotkania było:

- przedyskutowanie propozycji zmian w Programie PROO na lata 2021-2030,
- omówienie systemu oceny wniosków.

W posiedzeniu wzięły udział następujące osoby powołane w skład Komitetu:

- Pan Łukasz Jachimowicz,
- Pani Aleksandra Jackiewicz,
- Pani Magdalena Matulińska,
- Pan Piotr Mierecki,
- Monika Chrzczonowicz,
- Pan Krzysztof Hołyński,
- Pan Przemysław Jaśkiewicz,
- Pani Anna Spurek,
- Pan Mateusz Wojcieszak,

oraz przedstawiciele NIW-CRSO:

- Pan Michał Braun, Dyrektor NIW-CRSO
- Pani Adela Gąsiorowska, Zastępczyni Dyrektora NIW-CRSO
- Pan Stefan Kołucki, Kierownik BPH, NIW CRSO
- Pani Ewelina Warnel, Zastępczyni Kierownika BPH, NIW CRSO.
- Pani Bernadeta Witkowska, Starszy Specjalista BPH, NIW-CRSO

Posiedzenie otworzył Pan Łukasz Jachimowicz, w zastępstwie Pani Moniki Piątkowskiej, Przewodniczącej Komitetu Sterująco-Monitorującego.

Następnie głos zabrał Pan Stefan Kołucki, który podziękował za przesłanie propozycji zmian w Programie PROO Pani Annie Spurek oraz Panu Przemysławowi Jaśkiewiczowi. Spotkanie podzielone było na dwie części: w części pierwszej dyskutowano nad zmianami w Priorytecie 1a oraz 3 i 4, zaś po przerwie nad Priorytetem 1a, 2 i 5 oraz systemem ocen.

W trakcie posiedzenia ustalono także, iż część zmian rekomendowanych przez KSM będzie możliwa do wprowadzenia w kolejnej perspektywie Programu (w przypadku jego kontynuacji), natomiast zmiany, które będą możliwe do wprowadzenia w aktualnej treści Programu, zostaną wprowadzone możliwie od 2026 roku.

Przechodząc do punktu pierwszego w agendzie posiedzenia, Pan Łukasz Jachimowicz przekazał głos Panu Krzysztofowi Hołyńskiemu, który wskazał, iż jednym z kluczowych pytań, które należy zadać jest to: jaki cel ma mieć Program PROO i do kogo ma być adresowany? Zaznaczył również, że PROO jest programem długoletnim (2018-2030) i w kontekście przygotowania nowej edycji Programu prace należałoby zacząć w 2027 roku. Wg Pana Krzysztofa Hołyńskiego obecny program PROO opiera się na przestarzałych diagnozach sprzed kryzysów ostatnich lat (inflacja, pandemia, wojna, kataklizmy). Do słów Pana Krzysztofa Hołyńskiego odniósł się Pan Łukasz Jachimowicz, który przekazał, że proces zmian w programie PROO jest procesem długoterminowym i rozpocznie się jeszcze tym roku - w kontekście bieżącej aktualizacji Programu. Następnie głos zabrała Pani Dyrektor Adela Gąsiorowska, która zaznaczyła konieczność wprowadzenia zmian w Programie, uzupełnienie diagnozy programu o występujące dotychczas kryzysy i nowe programy, które w między czasie zostały wdrożone w NIW-CRSO.

W dalszej części spotkania dyskutowano nad koncepcją połączenia priorytetu 1a z 3 i 4. Do propozycji odniósł się Krzysztof Hołyński, który zaznaczył, że 1a powinien być impulsem rozwojowym dla organizacji pozarządowych, natomiast priorytety 3 i 4 mają charakter tematyczny.

Następnie Anna Spurek zaapelowała o wzmocnienie priorytetu 3 oraz o analizę jakie organizacje otrzymują wsparcie w priorytecie 4. W kontekście Priorytetu 1a zasugerowała „okres kwarantanny” dla organizacji, które już otrzymały środki z tego priorytetu.

Do tych słów odniosła się Monika Chrzczonowicz, która była sceptycznie nastawiona do łączenia priorytetów 3, 4 i 1a. Zaapelowała także, aby konieczność zapewnienia trwałości rezultatów realizowanych zadań wynikała z treści Programu.

Głos zabrała Pani Anna Spurek, wg której na priorytet 3 powinny być zwiększone środki, gdyż organizacje strażnicze często podejmują walkę z dezinformacją i dlatego działania strażnicze należy wzmocnić. W odpowiedzi na to głos zabrała Pani Dyrektor Adela Gąsiorowska, która zaznaczyła aby nie łączyć priorytetu 3 i 4, a ustalić w priorytecie 3 otwarty katalog wydatków, zaś w priorytecie 4 skupić się na think tankach, które dostarczają wiedzę o bieżących, istotnych sprawach.

Następnie głos zabrał Pan Dyrektor Michał Braun, który wyraził zdanie, że to właśnie organizacje, które w przeszłości otrzymywały dotacje jako media obywatelskie rozprzestrzeniały dezinformację i były elementem lokalnej polityki. Zaznaczył aby rozważyć wprowadzenie wymogu apolityczności dla organizacji, które planują być mediami obywatelskimi.

Po przerwie wznowiono dyskusję na priorytecie 1b oraz 2 i 5.

Następnie przeprowadzono dyskusję nt. Priorytetu PROO 1b, oraz koncepcji podziału go na 3 ścieżki:

1. Finansowanie wkładów własnych;
2. Budowanie współpracy międzynarodowej;
3. Finansowanie składek członkowskich w organizacjach międzynarodowych.

Dalsza dyskusja dotyczyła Priorytetu 2. Pan Dyrektor Michał Braun zaznaczył, że jest niskie zainteresowanie tym priorytetem i realizacja priorytetu w dotychczasowej formie nie była efektywna. Padły propozycje aby przekształcić 2 w priorytet wspierający fundrasing i filantropię. Pani Anna Spurek zgodziła się aby utworzyć oddzielny priorytet na wspieranie działań z obszaru fundrasingu.

Kolejnym punktem dyskusji dotyczył Priorytetu 5. Pan Stefan Kołucki zaprezentował propozycje zmian w tym Priorytecie: m.in., żeby zrezygnować z wykazywania braku możliwości sfinansowania działań z innych źródeł przez Wnioskodawców, określenie precyzyjne czym jest

pomoc doraźna, ewentualne usunięcie ścieżki członkowskiej (w przypadku przeniesienia jej do Priorytetu 1b).

W odpowiedzi na to głos zabrał Pan Przemysław Jaśkiewicz, który zaapelował o zwiększenie środków na priorytet 5. W 2025 roku zwiększona została maksymalna kwota dotacji w Priorytecie 5 o 100% (z 10.000 zł do 20.000 zł), przy jednoczesnym zachowaniu alokacji środków na Priorytet w wysokości 3,5 mln zł. W efekcie, w ramach Priorytetu liczba udzielonych dotacji w roku 2025 szacunkowo zmniejszy się o ok. połowę. Potwierdza to fakt, iż już w czerwcu wykorzystana została całość alokacji środków na Priorytet, natomiast w ubiegłych latach alokacja wystarczała do końca listopada.

Następnie dyskusja dotyczyła systemu oceny wniosków. Dyskutowano nad tym jak usprawnić system oceny np. za pomocą technologii sztucznej inteligencji. Omówiono również propozycję, aby oceniający wniosek mogli się między sobą porozumiewać i wspólnie ustalać ocenę wniosku.

Następnie Pani Anna Spurek zaapelowała o przygotowanie na następne posiedzenie Komitetu danych jakie posiada NIW-CRSO na temat pracy dotychczasowych ekspertów.

Kolejny termin posiedzenia Komitetu ustalono na sierpień br.

Po zakończonej dyskusji Pan Łukasz Jachimowicz zamknął posiedzenie.

Protokół sporządziła Bernadeta Witkowska, 2023-07-08